איומנות השוואה

כיתה ח

חוברת שאלות הבנה והבעה

חינוך ביתי ובית ספר:
מה מכין אותנו לחיים?

שם: _____

כיתה: _____

הנחיות לתלמידים

1. קראו את הטקסטים שבחוברת הטקסטים, וענו על השאלות שבחוברת הזאת.

2. כאשר אתם עונים על השאלות, השאירו את חוברת הטקסטים פתוחה לפניכם, כדי שתוכלו לחזור לטקסט.

3. בשאלות שבהן יש לבחור תשובה, סמנו X במשבצת שליד התשובה הנכונה.

4. בשאלות שבהן צריך לכתוב תשובה, נסחו משפטים מלאים ובשפה ברורה.

5. כשהשאלה מפנה לפסקה, חפשו את מספר הפסקה בסוגריים בתחילתה.

מה בחוברת?

שאלות 1–11: טקסט 1 והקטע הנלווה
שאלות 12–19: טקסט 2
שאלות 20–29: השוואה בין הטקסטים וקטע המידע

בהצלחה!

טקסט 1: לומדים בבית

קראו את הטקסט "לומדים בבית: מה קורה כשבית הספר נשאר בחוץ?" ואת הקטע הנלווה לו בחוברת הטקסטים, וענו על השאלות שלפניכם.

שאלה 1

מהי המטרה העיקרית של הטקסט?

- ☐ לשכנע הורים לבחור בחינוך ביתי
- ☐ להציג את החינוך הביתי ואת הוויכוח סביבו
- ☐ לבקר את משרד החינוך על חוק לימוד חובה
- ☐ להדריך הורים כיצד לקבל אישור לחינוך ביתי

שאלה 2

על פי פסקה 1, מה צריכה לעשות משפחה כדי לקבל אישור לחינוך ביתי? ציינו **שני** דברים.

1. _____

2. _____

שאלה 3

בפסקה 2 מוצגות שתי גישות בחינוך הביתי. השלימו את טבלת ההשוואה.

תבחין	לימוד מובנה	למידה חופשית
מי מחליט מה לומדים?		
איך נראה סדר היום?		

שאלה 4

על פי פסקה 3, מדוע הורים בוחרים בחינוך ביתי? סמנו **שתי** סיבות.

- ☐ הכיתות בבית הספר צפופות, וכולם לומדים באותו קצב.
- ☐ משרד החינוך ממליץ על חינוך ביתי לכל המשפחות.
- ☐ ההורים רוצים לבלות זמן רב יותר עם ילדיהם.
- ☐ חינוך ביתי זול יותר מבית ספר.
- ☐ אין בתי ספר קרובים לבית המשפחה.

שאלה 5

בסוף פסקה 3 כתוב שההורים **קוראים תיגר** על מערכת החינוך.

א. מה פירוש הביטוי "קוראים תיגר"?

- ☐ מהללים
- ☐ מערערים ומתנגדים
- ☐ מצטרפים
- ☐ מבקשים עזרה

ב. מה מפתיע בעובדה שדווקא ההורים האלה קוראים תיגר על המערכת? הסבירו על פי פסקה 3.

_____

_____

שאלה 6

בפסקה 4 כתוב שילד שגדל בבית מתחנך ב״תנאי חממה״. מה פירוש הביטוי בהקשר זה?

- ☐ מבנה שבו מגדלים צמחים
- ☐ בית שקירותיו מזכוכית
- ☐ סביבה מוגנת שאין בה קשיים
- ☐ מקום חם ונעים במיוחד

שאלה 7

בפסקה 4 מוצגות טענות של מבקרי החינוך הביתי, ובפסקה 5 מוצגות תשובות של התומכים בו.

א. השלימו את הטבלה: כתבו את התשובה של התומכים לטענה של המבקרים.

	הטענה של המבקרים (פסקה 4)	התשובה של התומכים (פסקה 5)
		הילדים משתתפים בחוגים ופוגשים אנשים בכל הגילים.
	בבית הספר הילד לומד לפתור מריבות ולהתמודד עם אכזבות.	

ב. בפסקה 4 מופיעה טענה נוספת של המבקרים, שהתומכים אינם משיבים עליה בפסקה 5. מהי הטענה?

_____

_____

שאלה 8

כיצד מאורגן המידע בפסקאות 4–5?

- ☐ סיבה ותוצאה
- ☐ טענות ותשובות לטענות
- ☐ תופעה ודוגמאות
- ☐ שלבים לפי סדר הזמן

שאלה 9

בפסקה 6 מסופר שהמחקרים מצאו תוצאות טובות אצל ילדים בחינוך ביתי. בפסקה 7 מוסבר מדוע צריך להיזהר מהסקת מסקנות על סמך מחקרים אלה.

א. ציינו **<u>שתי</u>** סיבות שבגללן צריך להיזהר מהמסקנות.

1. _____

2. _____

ב. בחרו אחת מהסיבות והסבירו כיצד היא מקשה לקבוע שהחינוך הביתי הוא שגרם לתוצאות החיוביות.

_____

שאלה 10

מה עמדת כותב הטקסט בנוגע לחינוך הביתי?

☐ הוא מצדד בחינוך הביתי. ☐ הוא מצדד בחינוך בבית הספר.

☐ הוא מציג את שני הצדדים ואינו מכריע. ☐ הוא מתנגד לשתי הדרכים.

הביאו משפט מפסקה 8 שמבסס את תשובתכם.

_____

שאלה 11

ענו על פי הקטע הנלווה ועל פי הגרף.

א. מגמה היא הכיוון שבו משהו משתנה לאורך זמן: עלייה, ירידה או יציבות.

מהי המגמה במספר הילדים שאושרו לחינוך ביתי בין תשע״ו לתשפ״ד?

_____

ב. באיזו שנת לימודים חלה ירידה במספר הילדים שאושרו לחינוך ביתי לעומת השנה שלפניה? הביאו שני נתונים מהגרף לביסוס תשובתכם.

_____

ג. בקטע נכתב שבתשפ״ד מספר הילדים שאושרו לחינוך ביתי היה יותר מפי ארבעה וחצי ממספרם בתשע״ו. הראו זאת באמצעות הנתונים שבגרף.

_____

ד. דני אמר: ״אם מספר הילדים בחינוך ביתי גדל יותר מפי ארבעה וחצי, סימן שחינוך ביתי הוא דרך לימוד נפוצה בישראל.״ האם אפשר להסיק את המסקנה של דני מן הנתונים? הסבירו על פי נתון מהקטע הנלווה.

_____

טקסט 2: שנה בלי צלצול

קראו את טקסט 2 **"שנה בלי צלצול"** בחוברת הטקסטים, וענו על השאלות שלפניכם.

שאלה 12

על פי פסקה 1, מדוע החליטה נועה ללמוד בחינוך ביתי?

- ☐ לא היו לה חברות בכיתה.
- ☐ הוריה החליטו בשבילה בלי לשאול אותה.
- ☐ קצב הלימודים לא התאים לה, והיא הרגישה שלא רואים אותה.
- ☐ המשפחה עברה לגור רחוק מבית הספר.

שאלה 13

נועה כותבת: "השבועות הראשונים היו חלום" (פסקה 2). ציינו **שני** דברים שהפכו את השבועות האלה ל"חלום".

1. _____

2. _____

שאלה 14

בפסקה 3 נועה מתארת את הבוקר של אמה: "בשעה עשר היא הסבירה לי משוואות, באחת עשרה טיגנה שניצל לצהריים, ובין לבין הכניסה כביסה למכונה."

א. מה נועה רוצה להמחיש בתיאור הזה?

- ☐ שאמא שלה אדם מסודר מאוד.
- ☐ שאמא שלה נדרשה למלא כמה תפקידים בבת אחת.
- ☐ שיום הלימודים בבית ארוך מיום הלימודים בבית הספר.
- ☐ שאמא שלה אוהבת לבשל יותר משהיא אוהבת ללמד.

ב. אמא של נועה אומרת: "אני עושה שלוש משרות." אילו שלוש "משרות" היא ממלאת?

_____

שאלה 15

בפסקה 4 כתוב: "אמא החליטה **לתעדף**". מה פירוש המילה "לתעדף"?

- ☐ לוותר על הכול
- ☐ לקבוע מה חשוב יותר ומה פחות
- ☐ לבקש עזרה מאחרים
- ☐ לעשות הכול מהר יותר

שאלה 16

על פי פסקה 4, כל אחד מבני המשפחה שינה משהו כדי להתמודד עם הקושי. השלימו את הטבלה.

בן המשפחה	מה הוא שינה?
אמא	
אבא	
נועה	

שאלה 17

בפסקה 5 נועה כותבת שהרגישה שהיא "מסתכלת עליהם מבחוץ, מבעד לזכוכית". מה היא מבטאת בדימוי הזה?

- ☐ שהיא צפתה בחבריה מחלון הבית.
- ☐ שהיא ראתה את מה שקורה בכיתה, אבל לא הייתה חלק מזה.
- ☐ שהיא כעסה על חבריה ולא רצתה לדבר איתם.
- ☐ שהיא שמחה שאינה צריכה לנסוע לטיול השנתי.

שאלה 18

מה נועה הרוויחה מהשנה בחינוך הביתי, ומה היה חסר לה? השלימו את הטבלה על פי הטקסט.

מה הרוויחה?	מה היה חסר לה?
.1	.1
.2	.2

שאלה 19

א. על פי פסקה 8, מה נועה מבקשת מבית הספר? ציינו **שני** דברים.

.1 _____

.2 _____

ב. נועה מסיימת: "גיליתי שהצלצול הוא לא העיקר. העיקר הוא שמישהו יראה אותך." מה מסמל הצלצול במשפט הזה? הסבירו את המשפט במילים שלכם.

_____

_____

_____

_____

השוואה בין הטקסטים

בשאלות הבאות היעזרו בשני הטקסטים ובקטע "מה מניע אותנו ללמוד?" שבחוברת הטקסטים.

שאלה 20

מה ההבדל העיקרי בין האופן שבו טקסט 1 וטקסט 2 מציגים את הנושא?

- ☐ טקסט 1 תומך בחינוך הביתי, וטקסט 2 מתנגד לו.
- ☐ טקסט 1 מציג מידע ומחקרים מכמה צדדים, וטקסט 2 מציג חוויה אישית.
- ☐ טקסט 1 נכתב בשביל הורים, וטקסט 2 נכתב בשביל מורים.
- ☐ טקסט 1 עוסק בישראל, וטקסט 2 עוסק בארצות הברית.

שאלה 21

השלימו את טבלת ההשוואה בין שני הטקסטים. כתבו בכל תא מה נאמר על התבחין בכל אחד מהטקסטים.

תבחין	מה כתוב בטקסט 1?	מה מספרת נועה בטקסט 2?
דוגמה: הסיבה לבחירה בחינוך ביתי	הכיתות צפופות, וכולם לומדים באותו קצב.	חלק מהשיעורים היו משעממים וחלק מהירים מדי.
חיי חברה		
חופש בחירה בלימודים		
תפקיד ההורים		

שאלה 22

בטקסט 1 מסבירים שבלמידה החופשית הילד בוחר בעצמו מה ללמוד (פסקה 2). הביאו מטקסט 2 דוגמה שמתאימה לסוג הלמידה הזה, והסבירו מדוע היא מתאימה.

_____

_____

_____

שאלה 23

בטקסט 1 טוענים מבקרי החינוך הביתי שילדים בחינוך ביתי נמצאים "בבידוד חברתי" (פסקה 4).

האם הסיפור של נועה מחזק את הטענה הזאת או מחליש אותה? נמקו על פי טקסט 2. אפשר לטעון גם שהוא מחזק וגם שהוא מחליש, בתנאי שתנמקו כל צד.

_____

_____

_____

שאלה 24

בטקסט 1 (פסקה 7) כתוב שרבים מהמחקרים מבוססים על דיווחים של ההורים, ולכן קשה לסמוך עליהם.

נניח שתלמידה אמיתית הייתה מספרת על השנה שלה בחינוך ביתי, כמו נועה. איזה מידע יכולה עדות כזאת להוסיף על דיווחי ההורים? האם העובדה שהתלמידה מספרת על החוויה בעצמה פותרת את בעיית האמינות? נמקו.

_____

_____

_____

שאלה 25

איזה רעיון משותף לסיום של שני הטקסטים?

- ☐ החינוך הביתי טוב יותר מבית הספר.
- ☐ אין דרך לימוד אחת שמתאימה לכל ילד.
- ☐ ההורים צריכים להחליט על דרך הלימוד בלי לשאול את הילד.
- ☐ בעתיד רוב הילדים ילמדו בבית.

שאלות 26–28 עוסקות בקטע "מה מניע אותנו ללמוד?" ובתרשים שבחוברת הטקסטים.

שאלה 26

באיזה צורך נמצא הפער הגדול ביותר בין תלמידים בחינוך ביתי לתלמידים בבית ספר?

- ☐ מסוגלות ☐ בחירה ועצמאות
- ☐ שייכות ☐ בכל הצרכים הפער שווה

שאלה 27

א. באיזה צורך קיבלו תלמידי בית הספר ציון גבוה יותר מתלמידי החינוך הביתי?

_____

ב. הביאו פרט מטקסט 2 שמתאים לממצא הזה, והסבירו את הקשר.

_____

שאלה 28

התאימו לכל צורך ציטוט מטקסט 2 שממחיש אם הצורך התקיים בחוויה של נועה או לא. כתבו את מספר הציטוט בטבלה. **שימו לב:** יש ציטוט מיותר.

1. "בפעם הראשונה בחיים הרגשתי שאני זו שבוחרת מה ללמוד" (פסקה 2)

2. "אני יודעת ללמוד לבד, לבקש עזרה כשצריך ולתכנן את הזמן שלי" (פסקה 7)

3. "אני מסתכלת עליהם מבחוץ, מבעד לזכוכית" (פסקה 5)

4. "הבית היה קצת פחות מסודר" (פסקה 4)

הצורך	מספר הציטוט
מסוגלות	
בחירה ועצמאות	
שייכות	

שאלה 29

כתבו פסקת השוואה בין לימוד בחינוך ביתי ללימוד בבית ספר. התבססו על שני הטקסטים ועל התרשים, ובחרו שני תבחינים להשוואה. שלבו בפסקה לפחות נתון אחד מן התרשים.

ביטויי השוואה: לעומת זאת, ואילו, בניגוד ל..., בדומה ל..., יותר מ..., פחות מ...

_____

_____

_____

_____

_____

בדיקה עצמית

- ☐ האם הפסקה פותחת במשפט שמציג את נושא ההשוואה?
- ☐ האם השתמשתי בביטויי השוואה?
- ☐ האם השוויתי לפי שני תבחינים?
- ☐ האם שילבתי נתון מהתרשים?
- ☐ האם סיימתי במסקנה?

בהצלחה!